

יצחק ובאר לחי רואי
לפרשת חיי שרה
הרב יצחק דור - ראש הישיבה

שולח אברהם את אלעזר עבדו למצוא אישה ליצחק. מפרט הוא את הסיבות לכך, מזהיר ומשביע, מחזק ומשפיע ומדייק מאוד את השליחות. עושה העבד את השליחות ובצורה ניסית לגמרי, נמצאת רבקה הראויה ליצחק. בכל המהלך הזה חסר דבר אחד מרכזי והוא: יצחק בעצמו. הוא לא נשאל ולא אומר דבר. אפילו את רבקה שואלים: "התלכי עם האיש הזה, ותאמר אלך!" ואת יצחק לא מזכירים בהתייעצות לגבי השידוך של עצמו.

להיכן "נעלם" יצחק. בשאלה הזו עסקו חז"ל, ראשונים ואחרונים. בסוף פרשתינו ישנו רמז על מקומו ועיסוקו של יצחק אבינו אחרי העקידה.

ויצחק בא מבוא **באר לחי רואי** והוא יושב בארץ הנגב, באר לחי רואי הוא המקום בו התגלו המלאכים להגר המעוברת עם ישמעאל וברכו אותה על לדתו של בנה. באותה מקום גם נאמר להגר לשוב ולהיות שפחתה של שרה. הגר הרגילה לראות מלאכים בביתו של אברהם, התפעלה מאוד שבמדבר, "על עין המים במדבר, על העין בדרך שור", אפשר גם לראות מלאכים ולזכות לגילוי שכינה.

בהתפעלותה כי רבה אומרת הגר: "הגם הלום ראיתי אחרי רואי"? ובתרגום פשוט, האם גם במדבר הזה אפשר להיפגש עם הקב"ה ולא רק בביתו של אברהם? "על כן קרא לבאר באר לחי רואי, הנה בין קדש לבין ברד". הבאר הזאת לימים תאומץ ע"י יצחק אבינו **"למקום מיוחד של תפילה והתבוננות על באר שנראה המלאך"**, כדבריו של הנצי"ב מוולוז'ין בפירושו "העמק דבר" או כדברי הרמב"ן: "שהיה יצחק הולך תמיד אל המקום ההוא, כי הוא לו מקום תפילה".

לאחר העקידה הולך יצחק לעסוק בהתבודדות ובתפילה, במדבר, הרחק מההמון, הרחק מבני אדם, ומקום תפלתו היא הבאר במדבר בו התחדש שאפשר לגלות שכינה גם הרחק מכל ישוב.

וראה זה פלא, המפגש הראשון בין יצחק לרבקה מתרחש כשיצחק עסוק בתפילה "ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב וישא עיניו וירא והנה גמלים באים". דמותו נוראת ההוד של יצחק אבינו, העסוק בתיקונה של תפילת מנחה, והוא יוצא לשוח בשדה ולשפוך שיחו בין השיחים, מופיע לעיניה של רבקה וגורמת לה פחד גדול "ותרא את יצחק ותפול מעל הגמל!"

אבל סיומה של השליחות הוא לא עם אברהם אלא עם יצחק. אליעזר עבד אברהם לא מגיע לאברהם ואומר לו "הצלחתי בשליחותי", אלא אל יצחק בנו!

מספרת לנו התורה: "ויספר העבד ליצחק את כל הדברים אשר עשה, ויביאה יצחק האהלה שרה אמו, ויקח את רבקה ותהי לו לאשה ויאבה וינחם יצחק אחרי אמו".

באופן ברור אברהם נעלם מן התמונה. האירוע מתחיל באברהם היוזם והפעיל ומסתיים ביצחק שיוזם ופועל, מתחתן וממשיך את שושלת אברהם.

התורה מדגישה את המעבר החריף בין יצחק העסוק בהתבודדות ובתפילה, לבין יצחק הנפגש עם עבד אברהם, שומע ממנו על הקורות אותו בביתו של לבן ופועל במרץ לשאת את רבקה.

"וימת אברהם בשיבה טובה זקן ושבע ויאסף אל עמיו, ויקברו אותו יצחק וישמעאל בניו במערת המכפלה... ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלוקים את יצחק בנו וישב יצחק עם באר לחי רואי".

יצחק אבינו מצליח לגשר בין באר לחי רואי, בין מקום ההתבודדות והתפילה לבין המעשיות הנדרשת בחיים, מתפייס הוא עם ישמעאל, קובר את אברהם אבינו וחוזר למקומו הרוחני בבאר לחי רואי, שם הכל התחיל עם הגר ושם מחבר יצחק את העולם הרוחני לעולמו הקיומי!

שבת שלום ומבורך!